

Sprawozdanie

Komisji petycyjnej o petycji reprezentacyi gminy król. stoł. miasta Lwowa, o założenie we Lwowie kosztem kraju Muzeum krajowego dla historii kultury.

Wysoki Sejmie!

Reprezentacya gminy stoł. miasta Lwowa zwróciła się do Wysokiej Izby z prośbą, która ze względu na swą treść ma istotnie niepospolite dla kraju znaczenie, jeżeli bowiem dla każdego narodu sprawy tyczące się jego społecznego życia, jego właściwości, jego zwyczajów i obyczajów mają doniosłe znaczenie, to o ile znaczenie to donioślejszem jest dla nas, pozbawionych samodzielnego bytu państwowego.

Że zaś my z całego społeczeństwa polskiego znajdujemy się w najszcześniejszym położeniu politycznym, to też na nas spada główny obowiązek zbierania i opiekowania się tem wszystkiem, co świetną przeszłość naszą przypomina.

Istotnie też w ostatnich czasach, tak instytucye publiczne jak i ofiarne jednostki rozwinęły na tem polu energiczniejszą czynność, obfitą w dodatnie rezultaty.

Dotychczas jednak brak nam ogniska, w którym gromadziłoby się to wszystko, co rozumiemy pod słowem „kultury krajowej“ w najszerszym tego słowa znaczeniu we wszystkich jej śladach i zabytkach tak polskich jak ruskich, ormiańskich i żydowskich.

Takiem ogniskiem byłoby właśnie Muzeum krajowe dla historii i kultury, które gromadziłoby ginące swojskie przedmioty życia codziennego, wszystkich warstw naszego społeczeństwa, a zatem wszystko to, co dziś tak szybko a niepowrotnie znika w naszych oczach, zważywszy stroje ludu, wyroby jego dłoni, okazy jego zmysłowości i artystycznego poczucia. Muzeum takie byłoby tem więcej pouczające i interesujące, że minawszy różnice narodowościowe między ludem polskim a ruskim, występują jeszcze silnie różnice lokalne pomiędzy n. p. polskimi góralami, a ruskimi hucułami, pomiędzy Bojkami i Lemkami z jednej, a Mazurami krakowiakami z drugiej strony, pomiędzy tymi wszystkimi a Podgórczanami, Pokucianami i Podolakami. Jest to ogromne bogactwo form etnograficznych, które zebrać i przechować jest naszym obowiązkiem. Zresztą dział tak świetnie reprezentowany na Wystawie krajowej 1894 daje nam w przybliżeniu obraz, czem takie muzeum być może.

Myśl poruszona przez reprezentację gminy miasta Lwowa znalazła zupełne uznanie ze strony Koła c. k. konserwatorów, które zgodnie wyraziło opinię, że założenie takiej krajowej instytucji jest rzeczą wskazaną.

Wobec tego wnosi komisya petycyjna :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu petycję reprezentacji gminy król. stoł. miasta Lwowa w przedmiocie założenia krajowego Muzeum dla historii i kultury krajowej, z poleceniem wszechstronnego zbadania tej sprawy i przedłożenia wniosków na następnej sesyi Sejmowej.

We Lwowie, dnia 15. lutego 1898.

Przewodniczący :

Karol Dzieduszycki.

Sprawozdawca :

M. Michalski.